

Súd:	Najvyšší súd SR
Spisová značka:	7Sžo/64/2014
Identifikačné číslo spisu:	1013201223
Dátum vydania rozhodnutia:	31.03.2016
Meno a priezvisko:	JUDr. Zdenka Reisenauerová
Funkcia:	sudca
ECLI:	ECLI:SK:NSSR:2016:1013201223.1

ROZSUDOK

Najvyšší súd Slovenskej republiky v senáte zloženom z predsedníčky senátu JUDr. Zdenky Reisenauerovej a členiek senátu JUDr. Júlie Horskej a JUDr. Violy Takáčovej, PhD. v právnej veci žalobcu: Y. X.-M., bytom v H. XXX, zastúpený Mgr. Michalom Urbanom, advokátom so sídlom v Trenčíne, Šafárikova č. 12, proti žalovanému: Ministerstvo vnútra Slovenskej republiky, so sídlom v Bratislave, Pribinova č. 2, o preskúmanie zákonnosti rozhodnutia žalovaného zo dňa 24. apríla 2013, číslo: SLV-OLVS-21/2013, o odvolaní žalobcu proti rozsudku Krajského súdu v Bratislave zo dňa 15. mája 2014, č. k. 1S/167/2013-40, takto

rozhodol:

Najvyšší súd Slovenskej republiky rozsudok Krajského súdu v Bratislave zo dňa 15. mája 2014, č. k. 1S/167/2013-40 p o t v r d z u j e .

Žalobca n e m á p r á v o na náhradu trov odvolacieho konania.

Odôvodnenie

Krajský súd v Bratislave (ďalej len ako „krajský súd“) rozsudkom zo dňa 15. mája 2014, č. k. 1S/167/2013-40 podľa § 250j ods. 1 Občianskeho súdneho poriadku (ďalej len „OSP“) zamietol žalobu o preskúmanie zákonnosti rozhodnutia žalovaného zo dňa 24. apríla 2013, číslo: SLV-OLVS-21/2013. Týmto rozhodnutím žalovaný podľa § 7, § 8 ods. 1 a § 8a ods. 3 zákona č. 40/1993 Z. z. o štátnom občianstve Slovenskej republiky (ďalej len „SR“) v znení neskorších predpisov (ďalej len „zákona č. 40/1993 Z. z.“) a § 1 ods. 1, § 3 ods. 5, § 59 ods. 2 a § 61 ods. 2 a 3 zákona č. 71/1967 Zb. o správnom konaní (správny poriadok) v znení neskorších predpisov zamietol rozklad podaný žalobcom a potvrdil rozhodnutie prvostupňového správneho orgánu, ministra vnútra SR zo dňa 25. novembra 2010, číslo SVS-OVVS2-2010/008298, ktorým nevyhovel žiadosti žalobcu o udelenie štátneho občianstva SR.

Krajský súd zistil, že žalobca je občanom Libanonskej republiky a 11. januára 2010 prostredníctvom Obvodného úradu Trenčín podal žiadosť o udelenie štátneho občianstva SR. Prvostupňovým rozhodnutím Ministerstva vnútra SR zo dňa 20. novembra 2010 nebolo vyhovené jeho žiadosti s odôvodnením, že na udelenie štátneho občianstva nie je právny nárok ani po splnení zákonných podmienok. Poukázal na to, že je na správnej úvahe žalovaného, či po posúdení všetkých podmienok a

okolností štátne občianstvo udelí alebo nie. Dôležitou skutočnosťou pri posudzovaní žiadosti je stanovisko bezpečnostných orgánov. Žalovaný v tomto prípade správne vychádzal z nesúhlasného stanoviska Slovenskej informačnej služby, podľa ktorého by udelenie štátneho občianstva žalobcovi nebolo v súlade so záujmami štátu a jeho občanov.

Krajský súd súčasne dodal, že nesúhlasné stanovisko Slovenskej informačnej služby nie je súčasťou administratívneho spisu a nie je ani predmetom súdneho prieskumu, nakoľko sa jedná o utajovanú skutočnosť podľa zákona č. 215/2004 Z. z. o ochrane utajovaných skutočností so stupňom utajenia „vyhradené“, a preto nie je možné ani žalobcovi uviesť konkrétne skutočnosti, na základe ktorých Slovenská informačná služba dospela k svojmu negatívnemu záveru.

Krajský súd nezistil nezákonnosť rozhodnutia žalovaného, ktoré rozhodnutie pokladal za náležité a presvedčivo odôvodnené, vychádzajúce zo spoľahlivo zisteného skutkového stavu veci. Preto žalobu ako nedôvodnú zamietol.

O trovách konania krajský súd rozhodol podľa § 250k ods. 1 OSP tak, že v konaní neúspešnému žalobcovi právo na ich náhradu nepriznal.

Proti rozsudku krajského súdu podal žalobca odvolanie. Predovšetkým namietal porušenie práva na právnu istotu, zásady rovnosti všetkých pred zákonom ako aj právo na spravodlivý proces. Uviedol, že krajský súd sa v rozsudku dostatočne nevysporiadal so žalobnými dôvodmi ako aj s vyjadreniami prednesenými právnym zástupcom žalobcu na nariadenom pojednávaní. V odôvodnení rozsudku nebol uvedený žiaden konkrétny dôvod neudelenia štátneho občianstva, ani dôvod, pre ktorý sa právny zástupca žalobcu nemohol oboznámiť s vyjadrením Slovenskej informačnej služby.

Žalobca ďalej poukázal na to, že bez možnosti vyjadriť sa k podkladom vedúcim k záveru o „bezpečnostnom riziku“ sa nemôže účinne brániť. I napriek tomu, že právny zástupca žalobcu požiadal konajúci súd o možnosť nahliadnutia do administratívneho spisu v časti vyjadrenia Slovenskej informačnej služby, ktoré bolo doručené konajúcemu súdu deň pred vytýčením pojednávania, nebolo žalobcovi, resp. jeho právnenému zástupcovi nahliadnutie do spisu umožnené. Rovnako sa konajúci súd v odôvodnení svojho rozhodnutia s touto žiadosťou nezaoberal a nijako nevysvetlil, z akého dôvodu nie je právny zástupca oprávnený nahliadnuť do administratívneho spisu v časti vyjadrenia Slovenskej informačnej služby.

Záverom žalobca v podanom odvolaní skonštatoval zmätočnosť, nepreskúmateľnosť, riadne neodôvodnenie napadnutého rozhodnutia ako aj nesprávne skutkové a právne zhodnotenie veci a následne poukázal na judikatúru tak Európskeho súdu pre ľudské práva ako aj Ústavného súdu Slovenskej republiky dotýkajúcu sa princípu rovnosti zbraní, kontradiktórnosti konania ako aj práva na spravodlivý súdny proces a práva na riadne odôvodnenie súdneho rozhodnutia.

Žalobca žiadal alternatívny petit a to, aby odvolací súd napadnutý rozsudok zrušil a vec vrátil prvostupňovému súdu na ďalšie konanie, alebo rozsudok zmenil tak, že zruší rozhodnutie správneho orgánu a vec mu vráti na ďalšie konanie.

Žalovaný v písomnom vyjadrení k odvolaniu žiadal napadnutý rozsudok súdu potvrdiť ako vecne správny a poukázal na svoje vyjadrenie k žalobe zo dňa 28. augusta 2013

Najvyšší súd Slovenskej republiky (ďalej aj ako „najvyšší súd“) ako súd odvolací (§ 10 ods. 2 OSP) preskúmal napadnutý rozsudok ako aj konanie, ktoré mu predchádzalo, v rozsahu a v medziach podaného odvolania (§ 246c ods. 1 veta prvá a § 212 ods. 1 OSP), odvolanie prejednal bez nariadenia odvolacieho pojednávania podľa § 250ja ods. 2 OSP, keď deň vyhlásenia rozhodnutia bol zverejnený minimálne päť dní vopred na úradnej tabuli a na internetovej stránke Najvyššieho súdu Slovenskej republiky www.nsud.sk (§ 156 ods. 1 a 3 OSP v spojení s § 246c ods. 1 veta prvá a § 211 ods. 2 OSP), a dospel k záveru, že odvolanie žalobcu nie je dôvodné.

V správnom súdnictve preskúmajú sudy na základe žalôb alebo opravných prostriedkov zákonnosť postupu a rozhodnutí orgánov verejnej správy, ktorými sa zakladajú, menia alebo zrušujú práva alebo povinnosti fyzických alebo právnických osôb, ako aj rozhodnutí, ktorými práva a právom chránené záujmy týchto osôb môžu byť priamo dotknuté (§ 244 ods. 1, 3 OSP).

Predmetom odvolacieho konania v preskúmvanej veci bol rozsudok krajského súdu, ktorým súd prvého stupňa zamietol žalobu potom, ako zistil ako súladné so zákonom napadnuté rozhodnutie žalovaného správneho orgánu, ktorým žiadosti žalobcu o udelenie štátneho občianstva SR nebolo vyhovené.

Odvolací súd preskúmal rozsudok súdu prvého stupňa, ako aj konanie, ktoré mu predchádzalo, pričom v rámci odvolacieho konania skúmal aj napadnuté rozhodnutie žalovaného správneho orgánu a konanie mu prechádzajúce, najmä z toho pohľadu, či sa súd prvého stupňa vysporiadal so všetkými námietkami uvedenými v žalobe a z takto vymedzeného rozsahu, či správne posúdil zákonnosť a správnosť napadnutého rozhodnutia žalovaného správneho orgánu.

Najvyšší súd v procese posudzovania zákonnosti napadnutého rozsudku súdu prvého stupňa vychádzal zo skutkových zistení vyplývajúcich z administratívneho spisu, obsiahnutých v odôvodnení napadnutého prvostupňového rozsudku, ktoré z tohto dôvodu neopakuje a súčasne na ne poukazuje.

Podľa § 246c ods. 1 veta prvá OSP pre riešenie otázok, ktoré nie sú priamo upravené v tejto časti, sa použijú primerane ustanovenia prvej, tretej a štvrtej časti tohto zákona.

Podľa § 219 ods. 1, 2 OSP odvolací súd rozhodnutie potvrdí, ak je vo výroku vecne správne. Ak sa odvolací súd v celom rozsahu stotožňuje s odôvodnením napadnutého rozhodnutia, môže sa v odôvodnení obmedziť len na skonštatovanie správnosti dôvodov napadnutého rozhodnutia, prípadne doplniť na zdôraznenie správnosti napadnutého rozhodnutia ďalšie dôvody.

Odvolací súd po vyhodnotení odvolacích dôvodov vo vzťahu k napadnutému rozsudku krajského súdu a vo vzťahu k obsahu súdneho a pripojeného administratívneho spisu v zmysle ustanovenia § 219 ods. 2 O.s.p. konštatuje, že nezistil dôvod na to, aby sa odchyľil od logických argumentov a relevantných právnych záverov vo veci samej, spolu so správnym poukazom na právnu úpravu vzťahujúcu sa k predmetu konania, uvedených v odôvodnení napadnutého rozsudku krajského súdu, ktoré vytvárajú dostatočné právne východiská pre vyslovenie výroku v napadnutej časti týkajúcej sa veci samej napadnutého rozsudku. Senát odvolacieho súdu právne posúdenie preskúmvanej veci krajským súdom vo veci samej v zásade považuje za správne a súladné so zákonom. Vzhľadom k tomu, aby neopakoval pre účastníkov známe skutočnosti, na zdôraznenie správneho skutkového a právneho záveru súdu prvého stupňa uvádza nasledovné.

Úlohou súdu pri preskúvaní zákonnosti rozhodnutia a postupu správneho orgánu podľa piatej časti druhej a tretej hlavy Občianskeho súdneho poriadku je posudzovať, či správny orgán príslušný na konanie si zadovážil dostatok skutkových podkladov pre vydanie rozhodnutia, či zistil vo veci skutočný stav, či konal v súčinnosti s účastníkom konania, či rozhodnutie bolo vydané v súlade so zákonmi a inými právnymi predpismi a či obsahovalo zákonom predpísané náležitosti, teda či rozhodnutie správneho orgánu bolo vydané v súlade s hmotnoprávnymi, ako aj s procesnoprávnymi predpismi.

Pri preskúvaní zákonnosti rozhodnutia je pre súd rozhodujúci skutkový stav, ktorý tu bol v čase vydania napadnutého rozhodnutia. Súd môže vykonať dôkazy nevyhnutné na preskúvanie napadnutého rozhodnutia (§ 250i ods. 1 OSP).

Podľa § 7 ods. 1 zákona č. 40/1993 Z. z., štátne občianstvo Slovenskej republiky možno udeliť žiadateľovi, ktorý nie je štátnym občanom Slovenskej republiky a

a) má nepretržitý trvalý pobyt na území Slovenskej republiky aspoň osem rokov bezprostredne

predchádzajúcich podaniu žiadosti o udelenie štátneho občianstva Slovenskej republiky,

b) je bezúhonný; za bezúhonného sa na účely tohto zákona nepovažuje ten,

1. kto bol právoplatne odsúdený za úmyselný trestný čin a od zahľadania odsúdenia neuplynulo päť rokov,

2. koho trestné stíhanie za úmyselný trestný čin bolo právoplatne podmiennečne zastavené a od uplynutia skúšobnej doby neuplynulo päť rokov,

3. koho trestné stíhanie za úmyselný trestný čin bolo zastavené rozhodnutím súdu o schválení zmiernu alebo rozhodnutím prokurátora o schválení zmiernu a od právoplatnosti tohto rozhodnutia neuplynulo päť rokov.

c) ktorému nebol súdom uložený trest vyhostenia,

d) proti ktorému nie je vedené trestné stíhanie,

e) proti ktorému nie je vedené vydávacie konanie ani konanie o vykonaní európskeho zatýkacieho rozkazu,

f) proti ktorému nie je vedené konanie o administratívnom vyhostení,

g) proti ktorému nie je vedené konanie o odňatie azylu a

h) preukázal ovládanie slovenského jazyka slovom aj písmom a všeobecných znalostí o Slovenskej republike (ďalej len "ovládanie slovenského jazyka") podľa § 8 ods. 5 až 8; to neplatí pre žiadateľa podľa § 7 ods. 2 písm. b/ a i/, odsekov 4 až 6 a pre žiadateľa, ktorý v čase podania žiadosti nedovŕšil 14 rokov,

i) plní si povinnosti vyplývajúce z ustanovení právnych predpisov upravujúcich pobyt cudzincov na území Slovenskej republiky, verejné zdravotné poistenie, sociálne poistenie, starobné dôchodkové sporenie, dane, odvody, poplatky, zamestnávanie cudzincov a ďalšie povinnosti vyplývajúce pre cudzincov z právneho poriadku Slovenskej republiky.

Podľa § 7 ods. 2 zákona č. 40/1993 Z. z., žiadateľovi, ktorý má na území Slovenskej republiky povolený pobyt, možno udeliť štátne občianstvo Slovenskej republiky bez splnenia podmienky uvedenej v odseku 1 písm. a/, ak tento zákon neustanovuje inak, ak

a) uzavrel manželstvo so štátnym občanom Slovenskej republiky, toto manželstvo trvá a žije v tomto manželstve v spoločnej domácnosti na území Slovenskej republiky najmenej počas piatich rokov bezprostredne predchádzajúcich podaniu žiadosti o udelenie štátneho občianstva Slovenskej republiky,

b) ide o osobu, ktorá sa významne zaslúžila o prínos pre Slovenskú republiku v oblasti ekonomickej, vedeckej, technickej, kultúrnej, sociálnej alebo športovej alebo je to z iného dôvodu v záujme Slovenskej republiky,

g) má na území Slovenskej republiky nepretržitý pobyt najmenej desať rokov a v čase podania žiadosti o udelenie štátneho občianstva Slovenskej republiky mu už bolo udelené povolenie na trvalý pobyt alebo

Podľa § 8a ods. 3 zákona č. 40/1993 Z. z., ministerstvo v konaní o žiadosti o udelenie štátneho občianstva Slovenskej republiky požiada o stanovisko osobitný útvar Policajného zboru, a ak je to potrebné, aj Slovenskú informačnú službu a iné dotknuté štátne orgány. Ministerstvo v konaní o žiadosti o udelenie štátneho občianstva Slovenskej republiky prihliada na verejný záujem, osobitne na bezpečnostné hľadisko, ako aj na stanoviská Policajného zboru, Slovenskej informačnej služby a iných dotknutých štátnych orgánov.

Podľa § 134 OSP listiny vydané súdmi Slovenskej republiky alebo inými štátnymi orgánmi v medziach ich právomoci, ako aj listiny, ktoré sú osobitnými predpismi vyhlásené za verejné, potvrdzujú, že ide o nariadenie alebo vyhlásenie orgánu, ktorý listinu vydal, a ak nie je dokázaný opak, i pravdivosť toho, čo sa v nich osvedčuje alebo potvrdzuje.

Podľa § 5 správneho poriadku rozhodnutie správnych orgánov musí vychádzať zo spoľahlivo zisteného stavu veci.

Je nepochybné, že vo veci udelenia štátneho občianstva SR nie je daný právny nárok, je daná iba možnosť na žiadosť osoby, ktorá nie je štátnym občanom SR štátne občianstvo SR udeliť. Napriek tomu príslušný orgán štátnej správy musí v konaní postupovať podľa ustanovení správneho poriadku ako aj

zákona č. 40/1993 Z. z. To znamená, že správny orgán musí v záujme náležitého zistenia skutkového stavu vykonať dokazovanie, aby dospel k objektívnemu záveru, či občan spĺňa alebo nesplňa podmienky na udelenie štátneho občianstva SR.

Z obsahu odôvodnenia rozhodnutia žalovaného a prvostupňového správneho orgánu odvolací súd zistil, že pre vydanie rozhodnutia o žiadosti žalobcu o udelenie štátneho občianstva Slovenskej republiky v dostatočnom rozsahu boli skúmané podmienky v zmysle § 7 zákona č. 40/1993 Z. z. a to v takom rozsahu, aby bolo možné určiť, či sú alebo nie sú splnené podmienky na udelenie štátneho občianstva Slovenskej republiky.

V danom prípade žalovaný v súlade s ustanovením § 8a ods. 3 zákona o štátnom občianstve za účelom posúdenia bezpečnostného hľadiska vyžiadal stanovisko Slovenskej informačnej služby (ďalej len „SIS“), ktorá voči žalobcovi zaujala k stavu 18. októbra 2010 ako aj k 16. januára 2013, t.j. v čase rozhodovania žalovaného negatívne stanovisko.

Vzhľadom na to, že v zmysle zákona č. 215/2004 Z. z. o ochrane utajovaných skutočností a o zmene a doplnení niektorých zákonov v znení neskorších predpisov (ďalej len „zákon č. 215/2004 Z. z.“) sa jedná o utajovanú skutočnosť so stupňom utajenia „vyhradené“, stanovisko SIS nemôže byť a ani nie je súčasťou administratívneho spisu a nie je ani predmetom súdneho prieskumu. To znamená, že v rozhodnutí správneho orgánu nie je možné uviesť konkrétne skutočnosti, na základe ktorých Slovenská informačná služba dospela k svojmu negatívne záveru. Preto podľa názoru odvolacieho súdu žalobcom namietané skutočnosti nespôsobujú procesné pochybenie správneho orgánu.

Zákon o štátnom občianstve v ustanovení § 7 ods. 1 ponechal na uvážení správneho orgánu, či pri splnení zákonom predpísaných podmienok žiadosti o udelenie štátneho občianstva vyhovie alebo nie.

Najvyšší súd zistil, že žalovaný pred vydaním preskúmaného rozhodnutia podrobne skúmal splnenie zákonných podmienok v zmysle § 7 a § 8a ods. 3 zákona č. 40/1993 Z. z., a preto neobstojí námietka žalobcu, že v správnom konaní nebol skutkový stav dostatočne zistený. Žalovaný rozhodol v súlade so zákonom o štátnom občianstve, keď žiadosti žalobcu o udelenie štátneho občianstva Slovenskej republiky nevyhovel, pričom svoje rozhodnutie aj náležite zdôvodnil.

Najvyšší súd Slovenskej republiky vychádzajúc z vyššie uvedených skutočností, podľa § 250ja ods. 3 vety druhej OSP v spojení s § 219 ods. 1, 2 OSP napadnutý rozsudok Krajského súdu v Bratislave zo dňa 15. mája 2015, č. k. 1S/167/2013-40 ako vecne správny potvrdil.

Najvyšší súd Slovenskej republiky o náhrade trov odvolacieho konania rozhodol podľa § 224 ods. 1 OSP v spojení s § 246c ods. 1 veta prvá OSP a podľa § 250k ods. 1 OSP tak, že žalobcovi náhradu trov odvolacieho konania nepriznal pre jeho neúspech v odvolacom konaní a žalovanému náhrada trov konania zo zákona neprislúcha.

Toto rozhodnutie prijal Najvyšší súd Slovenskej republiky v pomere hlasov 3:0 (§ 3 ods. 9 veta tretia zákona č. 757/2004 Z. z. o súdoch a o zmene a doplnení niektorých zákonov v znení účinnom od 1. mája 2011).

Poučenie:

Proti tomuto rozsudku n i e j e prípustný opravný prostriedok.